జాలి

యన్.కె. రామారావు

అతను చాలా పేరున్న రచయిత. బీద వాళ్ళ గురించి చాలా కథలు రాసి మంచి పేరు తెచ్చుకున్నాడు. అతను మొదట బీద వాడే. తర్వాతర్వాత కాలంలో అంచెలంచలుగా నియోరిచ్ క్లాసుకు చేరుకున్నాడు. అతను రోజూ రెండు సిగిరెట్ పెట్టెలు కాలుస్తాడు. ఒక డబ్బీ ధర ముప్పైరూపాయలు. ఒకనాడు అతను తన స్నేహితుడితో మాట్లాడుతూ హఠాత్తుగా విషయాన్ని మార్చి ఇలా అన్నాడు.

“నేను రోజూ ఆఫీసు నుంచి వచ్చేప్పుడు సిగిరెట్లు కొనుక్కునే కిరాణాషాపు నీకు తెలుసుగా!”

“అవును. తెలుసు. ఆషాపామె కొంచెం అందగత్తె కూడా కదా.”

“ఆ విషయం పక్కకు పెట్టు. ఒక రోజేమయిందంటే నేను సిగిరెట్లు పెట్టె ఇమ్మని యాభై నోటిచ్చాను. షాపామె సిగిరెట్లు పెట్టె- ఇరవయ్యి రూపాయలు వాపసిచ్చింది.”

“దటీజ్ కరెక్టు. వేరీజ్ ద వండర్?”

“ఆగాగు, సరిగ్గా నేను రోజూ ఆ షాపు దగ్గరకు వచ్చేసరికి ఒక చిన్నపాప సంచీతో వచ్చి కిలోబియ్యం కొనుక్కెళుతుంది. ప్రతి రోజూ చూస్తుంటాను. పాపం! ఎవరో ఏ రోజు బియ్యం, ఆరోజు కొనుక్కెళ్ళాల్సిన దుస్థితిలో వున్నవాళ్ళు అని కొంచెం జాలి పడేవాణ్ణి.”

“ఆ పాపముఖం చాలా అమాయకంగా వుంటుంది. కళ్ళు ఏదో అగాధాల్లో ఏవో విషయాల్ని వెతుకుతున్నట్లుగా వుంటాయి. పాప ముఖం చాలా అందంగానూ- వయస్సుకు మించిన అనుభవంతోనూ నిండి వున్నట్లుగా కనిపిస్తుంది. ఆ పాపకు ఏది చూసినా ఆశ్చర్యమే. నా మోటారు బైకు చూసినా ఆశ్చర్యమే. నా బట్టలు చూసినా ఆశ్చర్యమే. ఆ షాపులో వున్న టీ.వీ చూసినా ఆశ్చర్యమే.”

“అయితే”

“ఆ పిల్ల చుట్టూ దుఃఖం ఆవరించినట్లుగా వుంటుంది. దరిద్ర్యాన్ని సముద్రంతో పోల్చితే దాంట్లో ముంచి తీసినట్లుగా వుంటుంది.”

“ఆపు. కథ చెప్పు”

“ఒకనాడు నేను వందరూపాయల నోటిచ్చి రెండు సిగిరెట్టు పెట్టెలు తీసుకున్నాను. షాపామె నలభై రూపాయలిస్తుంటే ఆ పాప కళ్ళు చాలా పెద్దవిచేస్తూ, గుండెమీద ఎడమ చేయి వేసుకుని “హమ్మో డబ్బీ ముప్పయి రూపాయిలా? మాకు మూడు రోజులకు బియ్యం వస్తాయి అంది.”

“అరే పాపం!”

“ఆ క్షణంలో ఆ పాప ముఖంలో కనిపించిన భావాల్ని ఆశ్చర్యమే అనాలో తనక్కావల్సిన బియ్యం కంటే ఎక్కువ ఖరీదయిన పనికిరాని .వస్తువులుంటాయని మొదటిసారిగా తెలుసుకున్న జ్ఞానమే అనాల్నో, వసివాడని పసితనపు అమాయకత్వమే అనాల్నో నాకు తెలియదు.”

“అరే పాపం!”

“నాకా క్షణంలో నా గుండెను ఎవరో రంపంతో కోసినట్లుగా ఫీలయ్యాను నా హృదయమంతా జాలితో నిండిపోయింది. నాకా క్షణంలో మనుషులూ- ఇండ్లూ, వాహనాలు, అన్నీ దృశ్యాదృశ్యమానంగా కనిపించాయి. నా మెదడు పనిచేయటం మానేసింది.”

“నువ్వు చాలా జాలిగుండె గలవాడివి గదా! సహజమే.”

“రేపటి నుంచి ఆ పాపను చూడలేనని పించింది. నా వృధా ఖర్చుతో ఒక కుటుంబం బతకగలదని తెలుసుకున్న తర్వాత నా ప్రవర్తనకు నాకు సిగ్గేసింది. రేపటి నుంచి ఆ పాప ముఖం చూడలేననిపించింది. సిగిరెట్లు మానేద్దామనుకున్నాను. అలాగే మానేశాను.”

“ఆ! సిగిరెట్లు మానేశావా?”

“సిగిరెట్లు కాదు. ఆ షాపుకెళ్లటం మానేశాను.”

స్వాగతం

మార్గదర్శకుడు మా ఉపాధ్యాయుడు

శివకుమార్

నేను ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంఘిక సంక్షేమ గురుకుల పాఠశాలలో పదవతరగతి చదువుతున్న రోజులవి. ఆ పాఠశాల-ప్రతి యేడు పదవతరగతిలో మంచి ఫలితాలు సాధిస్తోంది. అందుకే జిల్లాలో దానికి ఓ ప్రత్యేకస్థానం ఉంది. అత్యుత్తమ ఫలితాలను సాధించడంలో విద్యార్థుల పట్టుదల, ఉపాధ్యాయుల అకుంఠిత శ్రమ కీలకపాత్ర పోషించేవి. ప్రతి సంవత్సరం పదవ తరగతి విద్యార్థులకు ఒక ఇన్‌చార్జి టీచరు ఉంటాడు. అలాగే ఆ సంవత్సరం మాకు ఇన్‌చార్జిగా బర్రెంకల జయదేవులుగారు బాధ్యతలు స్వీకరించారు. ఆయన తెలుగు ఉపాధ్యాయులుగా ఉంటూ వైస్‌ప్రిన్సిపాల్‌గా, మాకు ఇన్‌చార్జిగా బాధ్యతలను సమర్థవంతంగా నిర్వర్తించారు. వారంలో ఆరురోజులు రోజూ సాయంత్రం ఒక సబ్జెక్టుకు సంబంధించిన ముఖ్యాంశాలను ఆయనతో చర్చించేవాళ్ళం. ఏడవ రోజున పరీక్ష పెట్టారు. చదువులో వెనకబడిన విద్యార్థులకు ప్రత్యేక క్లాసులు ఏర్పాటుచేశారు. మార్చిలో పరీక్షలుంటే డిసెంబరు నుంచే అందర్నీ గ్రూపులుగా విభజించి రాత్రి ఒంటి గంటవరకూ మాతో పాటే ఉంటూ మమ్మల్ని చదివించేవారు. ఈ స్టడీ అవర్స్ పగటి స్టడీ అవర్స్‌కు అదనం. నైట్ స్టడీ అవర్స్‌లో మధ్య మధ్యన టీ ఏర్పాటు చేసేవారు. ఈ రకంగా మమ్మల్ని చదివిస్తూ పరీక్షల్లో మంచి మార్కులు పొందడానికి మెళకువలు చెప్పేవారు. పరీక్షలకు ముందు నాకు జ్వరమొస్తే జయదేవులుగారే తమ సొంత ఖర్చుతో వైద్యం చేయించిన సంఘటన ఇప్పటికీ నాకళ్ళ ముందు కదులుతోంది. రాత్రి సమయాల్లో కరెంటు లేనపుడు పెట్రోమాక్స్ లైట్లను మా కోసం అమర్చి మాతోపాటే రాత్రంతా కూర్చుండి చదివించిన ఆ గురువుగారికి ఏమిచ్చి ఋణం తీర్చుకోగలం. నేను ఎస్సెస్సీలో 86శాతం మార్కులతో పాసయ్యానంటే ఆ ఘనత జయదేవులుగారిదే. ఆ గురువర్యులు ఎక్కడున్నా మాలాంటి వారికి మార్గదర్శకులవుతారని ఆశిస్తున్నాను.

– బద్దం శివకుమార్, భీంగల్, నిజామాబాద్ జిల్లా

స్నేహితుడి ప్రోత్సాహమే కొండంత అండ

నగేష్‌చారి

నేను ప్రభుత్వ జూనియర్ కాలేజ్‌లో ఇంటర్మీడియట్ రెండవ సంవత్సరం చదువుతున్నాను. మొదటి సంవత్సరంలో మా క్లాసే అయిన గంగరాజుతో పరిచయం అయింది. అనతికాలంలోనే మేం మంచి స్నేహితులమయ్యాం. మా ఉపాధ్యాయులు మమ్మల్ని చూసి ఎంతో మెచ్చుకునేవారు. ట్యూషన్‌కు కూడా కలిసే వెళ్ళేవాళ్ళం. కష్టపడి చదివే వాళ్ళం. కానీ మొదటి సంవత్సర పరీక్షల్లో ఫెయిలయ్యాం. నేను చాలా బాధపడ్డాను. గంగరాజు ఓదార్పు, ప్రోత్సాహంతో మరింత కష్టపడి సప్లమెంటరీ పరీక్షలుగా రాశా. మేం రెండవ సంవత్సరంలోకి అడుగుపెట్టగానే ట్యూషన్ మానేసాను. కారణం మా ఆర్థిక పరిస్థితి. కానీ గంగరాజు నన్ను ఏ మాత్రం కుంగిపోనివ్వలేదు. 'నేనున్నానురా' అంటూ ట్యూషన్‌మాష్టారు చెప్పే పాఠాలను ఏరోజుకారోజు నాకు చెప్పేవాడు. రాత్రి సమయంలో వాళ్ళింట్లోనే వుంటూ చదువుకుంటున్నాను. వాళ్ళమ్మగారు నన్ను బాగా చూసుకుంటున్నారు. నా జీవితానికి ఇంత మంచి స్నేహితుడు లభించినందుకు చాలా ఆనందంగా వుంది.

– జె.నగేష్‌చారి, ఖమ్మం

మిత్రులకు ఋణపడ్డాను

మాధవస్వామి

నేను ఒక మధ్యతరగతి కుటుంబంలో పుట్టి పెరిగిన వాణ్ణి. ఇంటర్మీడియట్ తర్వాత ఏదైనా ఉద్యోగం సంపాదించుకోవడానికి హైదరాబాద్ వెళ్ళవలసివచ్చింది. నా దగ్గర ఉన్న కొంత డబ్బుతో ఇంటి అద్దె అడ్వాన్స్ ఇవ్వటం, వంటసామాన్లు కొనుక్కోవడంతో డబ్బులు అయిపోయాయి. ఏం చేయాలో తెలీని పరిస్థితిలో నా మిత్రుడు శ్రీధర్‌రావు నా పరిస్థితి తెలుసుకొని కొంత డబ్బు మనియార్డర్ చేశాడు. కొన్ని రోజుల తర్వాత వరంగల్‌కు చెందిన శ్రీనివాస్ అనేవ్యక్తి పరిచయమయ్యాడు. నా రూంలోనే ఉండేవాడు. అతను చిట్‌ఫండ్ కంపెనీలో పనిచేసేవాడు. నేను ఓ ప్రైవేటు కంపెనీలో చేసేవాణ్ణి. నాకు ఒకవారం ఫస్టుషిఫ్ట్, మరొకవారం సెకండ్‌షిఫ్ట్, ఇంకొకవారం నైట్ షిఫ్ట్ ఉండేవి. దీంతో వంట చేసుకునే వీలు ఉండకపోయేది. దీన్ని గమనించిన నా మిత్రుడు నేను ఉన్నా లేకపోయినా వంట చేసి రడీగా వుంచి తినమని చెప్పేవాడు. కొన్ని కారణాలవల్ల ఇప్పుడు మా సొంత ఊరులో ఉండవలసి వచ్చింది. అతను వరంగల్‌లో ఉన్నాడు. ఉత్తరాల ద్వారా మా బాగోగులను తెలియజేసుకుంటున్నాం. నా కెంతగానో సహాయపడిన ఈ ఇద్దరి మిత్రులకు ఋణపడిఉన్నాను.

– జన్ను మాధవస్వామి, గోరిట, మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా